

Καζαμίας του Κορομηλά

Δ. Παπαρρηγόπουλος,

Τι νομίζουσιν έρωτα

Χαρακτήρ

Καζαμίας του Κορομηλά (Ημερολόγιο), Αθήνα (1871), σ. 138-144

ΤΙ ΝΟΜΙΖΟΥΣΙΝ ΕΡΩΤΑ.

ΧΑΡΑΚΤΗΡ ΕΙΣ ΠΡΑΞΙΝ ΚΑΙ ΣΚΗΝΗΝ ΜΙΑΝ.

Πρόσωπα { ΞΕΝΟΦΩΝ.
 { ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Δωμάτιον τῆς Καλλιόπης· κλειδοκύμβαλον εἰς τὸ βάθος τῆς σκη-
νῆς· τράπεζα στρογγύλη εἰς τὸ μέσον καὶ ἐπ' αὐτῆς ἀνθοδέσμη ἥς
ἡ παρυφή ἀποτελεῖται ἐκ λευκανθέμων. Ὁ Ξενοφῶν περιφέρεται
σκεπτικός· ἡ Καλλιόπη ἀποκόπτει ἐκ τῆς ἀνθοδέσμης τὰ μαραν-
θίντα ἄνθη.

ΞΕΝΟΦΩΝ (ἴσταται στενάζων).

Πρέπει ἐπὶ τέλους ν' ἀναχωρήσω· μὲ ἀναμένει ἡ μνηστή-
μου· καὶ γνωρίζετε βεβαίως ὅτι ἐπιτρέπεται ὁ σύζυγος νὰ
λησμονῇ τὴν σύζυγον, ἀλλ' οὐδέποτε ὁ μνηστήρ τὴν μνηστήν.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ἄληθές καὶ τοῦτο· ἀπόψε εἰσθε φίλος τῶν ἀλθθειῶν.

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Ἐγνοεῖτε ὅτι λέγω πικρὰ πράγματα·

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Πικρά ὄχι· ἀλλά . . . ἐπὶ τέλους δὲν εἶναι ἐνωρίς ἀκόμη;

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Λησμονεῖτε ὅτι εὐρίσκασθε εἰς ἦν καὶ ἐγὼ θέσιν καὶ ὅτι ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ὁ μνηστήρ ὑμῶν δύναται νὰ ἔλθῃ . . .

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ἔχει τόσον καιρὸν νὰ μὲ γράψῃ ὥστε μ' ἐλησμόνησεν;

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Ἐπιθυμεῖτε ὁμως τὴν ἐπάνοδον αὐτοῦ; Ἀγαπᾶτε τὸν Χαρίλαον;

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ὅσον καὶ ὑμεῖς τὴν Ἀσπασίαν.

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Λοιπὸν ὄχι τόσον πολὺ.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ὅχι τόσον πολὺ; διατί;

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Διατί; εἶσθε τόσον εὐμορφος.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ (μετροῦσα τὰ φύλλα λευκανθέμου).

Τὸ βέβαιον εἶναι . . .

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Ἐρωτᾶτε τὸ μαντεῖον ἂν σᾶς ἀγαπᾷ ὁ Χαρίλαος;

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Περιττὸν νὰ μάθητε· πότε νυμφεύεσθε;

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Ὅταν τὸ δυνατόν βραδύτερον.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ἀλλὰ τότε δὲν βλέπω τὸν λόγον δι' ὃν νυμφεύεσθε.

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Μὲ εἶπον ὅτι εἶναι ὁ μόνος τρόπος δι' οὗ δύναμαι νὰ γίνω ἐνάρετος καὶ νὰ ὑπάγω μετὰ θάνατον εἰς τὸν παράδεισον· μὲ ἐξέλεξαν λοιπὸν νύμφην ἣτις θὰ μ' ὀδηγήσῃ, ὅπως ὁ ἀνασκολοπισμὸς τοὺς μάρτυρας, εἰς τὴν Ἑδέμ. Ἄν ἤδη ἐπρόκειτο νὰ ἐκλέξω . . .

ΚΑΖΑΜΙΑΣ

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ἄν ἤδη ἐπρόκειτο νὰ ἐκλέξω . . .

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Τί καί σεῖς;

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ἐπαναλαμβάνω τὴν φράσιν σας· ἔγινα ἡχῶ πρὸς στιγμὴν μὴ τρομάζετε.

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Ἦλπισα, δὲν ἐτρόμαξα. Νὰ σὰς εἰπῶ καὶ ἄλλην ἀλήθειαν;

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Προσέξατε μὴ δὲν εἶναι ἀλήθεια.

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Σὲ ἀγαπῶ, Καλλιόπη, καὶ ἄνευ αὐτῆς τῆς Ἀσπασίας... (στιγμὴ σιωπῆς).

ΚΑΛΛΙΟΠΗ (σοβαρῶς).

Καιρὸς ν' ἀπέλθῃτε.

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Καλλιόπη, μικρὸν εἰσέτι περίμενε· ὑπάρχουσιν εἰς τὰ βίθη τῆς ψυχῆς ἡμῶν μυστήρια ἀνεξήγητα· σ' ἔβλεπα καθ' ἑκάστην . . .

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Μὲ ὀμιλεῖτε εἰς τὸν ἐνικὸν ἀριθμὸν;

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Ἀπόδος τὰ ἴσα· ἐνικὸν ἀντὶ ἐνικοῦ.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ἀντιβαίνει εἰς τὴν ἐθιμοταξίαν.

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Ἄλλ' ὁ πληθυντικὸς ἀντιβαίνει εἰς τὴν λογικὴν ἑξομολόγησιν ἔρωτος εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν ἀρμόζει εἰς χεῖλη Μωαμεθανοῦ εἰσερχομένου εἰς τὸ χαρέμιον αὐτοῦ.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ἄ! πρόκειται περὶ ἑξομολογήσεως ἔρωτος;

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Περὶ ἐρμηνείας αἰσθήματος· ὁ ἑξομολογούμενος ἔρως ἔχει τι θεατρικὸν καὶ ἐπομένως ψευδές. Τὸ ἀληθές εἶναι ὅτι σὲ ἔβλεπον καθ' ἑκάστην, ὅτι ἤμην εὐτυχῆς πλησίον σου καὶ

Τὸ ἀγαπητὴ ἄς λείψῃ.

ΞΕΝΟΦΩΝ (ἀναγινώσκει).

Ἀσπασία.

Ὅτε ἠρῶαβωνίσθηγ δὲν ἠρώτησα τὴν καρδίαν μου· ἀλλ' ἤδη αὕτη δὲν συναινεῖ· ἔννοεῖς ὅτι θὰ εἶμαι ὁ κάκιστος τῶν συζύγων ἂν ἐπιμείνω νὰ νυμφευθῶ γυναῖκα ἣν δὲν ἀγαπῶ. Εἶσαι ἐλευθέρᾳ λοιπὸν ἀπὸ τοῦδε νὰ ἐκλέξῃς σύζυγον.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ (ἀναγινώσκει).

Φίλιππε Χαρίλαε.

Ἔμαθα ὅτι μὲ προδίδεις καὶ μάλιστα ὅτι ἐμνηστεύθης ἄλλην· βλέπεις ὅτι δὲν σ' ἐπιπλήττω· εἶμαι γενναία καὶ περιορίζομαι νὰ σὲ ἀποστείλω τὴν ἐλευθερίαν διὰ τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ ἀρῶαβῶνος. Ἐγὼ θὰ προσπαθῆσω νὰ σὲ λησμονήσω. Πᾶσα ἀπολογία ἐν τούτοις εἶναι περιττὴ καὶ ματαία.

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Τὸν δυστυχῆ! ἀναμφισβητήτως σεῖς αἱ γυναῖκες ἔχετε καταχθόνιον πνεῦμα. Τώρα εἴμεθα ἐλευθεροὶ ὡς ὁ ἀήρ· δύναμαι νὰ σὲ λέγω ἀδιακόπως ὅτι σ' ἀγαπῶ καὶ δύνασαι νὰ τὸ ἀκούης. Ὁ βίος ἡμῶν θὰ μεταβληθῇ εἰς Ἐδὲμ, εἰς διηνεκὴ μέθην ἔρωτος.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Καὶ ὑπέμεινα ἕως τώρα τὴν διαγωγὴν τοῦ ψυχροῦ ἐκείνου μνηστῆρος. ὦ! ἡμεῖς αἱ γυναῖκες ἀποδίδομεν δεκαπλασίαν ἀγάπην ἐκείνης ἣν αἰσθάνονται πρὸς ἡμᾶς· ἀλλ' ὅταν ἀπαντῶμεν ψῦχος . . .

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Ψῦχος! τοιαύτη χάρις! θὰ ἦτο ἡλίθιος ὁ Χαρίλαος. Σὲ βεβαιῶ ἀναγεννώμαι ἤδη· αἰσθάνομαι ὅλας τὰς γλυκειὰς συγκινήσεις τοῦ πρώτου ἔρωτος. Ψηλαφῶμεν εἰς τὸ σκότος ἕως οὗ ἀπαντήσωμεν τὸ ὄν τὸ ὁποῖον ζητοῦμεν· ἐνίοτε προσκρούομεν εἰς ἄλλα ὄντα κατὰ τύχην καὶ συγκρούομενοι· ἀλλ' ἐπὶ τέλους εὐρίσκομεν τὸ ζητούμενον· ὁ πρῶτος ἔρωτος ἐνίοτε εἶναι ὁ τελευταῖος.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Δοιπὸν νὰ πέμψωμεν τὰς ἐπιστολάς;

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Βεβαίως· πότε ὁ γάμος;

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ὅποταν θέλετε τὴν κυριακὴν.

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Εὔγε, τὴν κυριακὴν διὰ τί ν' ἀναβάλωμεν τὴν εὐτυχίαν ἡμῶν; Δός μοι χάρτην νὰ γράψω τὰ προσκλητήρια.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ἴδου χάρτης· θέλεις νὰ σὲ βοηθήσω;

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Εἶσαι ἄγγελος ἐμπρός.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ (γράφουσα παρατηρεῖ πλαγίως τὸν Ξενοφῶντα).

«Προσκαλεῖσθε . . .». Μὲ φαίνεται ὀλίγον ψυχρός . . .

ΞΕΝΟΦΩΝ (γράφων παρατηρεῖ πλαγίως τὴν Καλλιόπην).

«Τὴν προσεχῆ κυριακὴν . . .» Ὡ ἐκ πλαγίου δὲν φαίνεται τσοῦτον εὐμορφος.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ (ἐπίσης).

«Νὰ παρευρεθῆτε . . .». Ἀναμφισβητήτως εἶναι ψυχρός· καὶ . . . ὦ . . . τί ἀλλόκοτος ὄψις!

ΞΕΝΟΦΩΝ (ἐπίσης).

«Θέλουσι τελεσθῆ». Ἡ κόμη της εἶναι ξανθὴ, καὶ ἐγὼ δὲν δύναμαι νὰ ὑποφέρω τὸ χρῶμα τοῦτο.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Τί σκέπτεσαι;

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Ἐγὼ; γράφω περίεργος ἐρώτησις.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

«Νὰ παρευρεθῆτε». Μὲ ὠμίλησεν ἀποτόμως· εἶναι βάνου-σος ἄνθρωπος. (πρὸς τὸν Ξενοφῶντα) Τί εἶπες;

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Τίποτε, τίποτε, γράφω σύ;

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ἄ! ζητεῖς λόγον τῶν πράξεών μου;

ἔδυσθύμουν ἂν παρήρχετο ἡμέρα χωρὶς νὰ σὲ ἰδῶ. Ἄλλὰ τῇ ἀληθείᾳ ἠγνόουν ἂν σὲ ἀγαπῶ. Αἴφνης ἐμνηστεύτην ἐμνηστεύτην ὅπως ἐξέρχομαι εἰς περίπατον, ὅπως ἀνάπτω σιγάρον, ἢ ἐνδύομαι. Ἄλλ' ἔκτοτε κατέλαβες τὸ πλεῖστον τῆς ζωῆς μου μέρος· ἔκτοτε ἐπιθυμῶ νὰ σὲ βλέπω ἀδιαλείπτως· ἐνόησα ὅτι σὲ ἀγαπῶ· τὸ ὁμολογῶ εἰλικρινῶς καὶ ἀφελέστατα.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ἐτελειώσατε; Νὰ σᾶς εἰπῶ καὶ ἐγὼ μίαν ἀλήθειαν; Ὁ Χαρίλαος εἶναι ἀνόητος, μωρὸς, ἀφιλόκαλος καὶ πρὸ πάντων αἰώνιως λείπει. Νὰ ἐγκαταλείπη τὴν σύζυγον ὑπομονή, ἀλλὰ τὴν μνηστὴν εἶναι ἀνυπόφορον.

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Τὸν στέλλομεν εἰς κόρακας;

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Σπεύδετε πολὺ· ἀπαιτεῖται σκέψις προηγουμένη. Κόρη ἄγαμος δὲν εἶναι τερπνὸν πρᾶγμα.

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Ἄγαμος; Διατί; Ἄλλὰ μὲ λήσμονεῖς;

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ νυμφευθῆτε δύο γυναῖκας συγχρότως· ἢ πολυγαμία ἀπαγορεύεται.

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Ἄλλὰ δὲν πρόκειται περὶ τούτου, θ' ἀπαλλαγῶ κ' ἐγὼ τῆς Ἀσπασίας.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ (εὐθύμως).

Ἀληθῶς;

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Ἡ ἰλαρότης τοῦ προσώπου σου ἀρκεῖ ἀντὶ πάσης ἄλλης ἀπαντήσεως. Ἴδου γράφω πρὸς τὴν Ἀσπασίαν.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Καὶ ἐγὼ πρὸς τὸν Χαρίλαον.

(κἀθηνται ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ γράφουσι).

ΞΕΝΟΦΩΝ (ἀναγινώσκει).

Ἀγαπητὴ μου Ἀσπασία.

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Νομίζω τὸ ἐναντίον ἀκριβῶς συμβαίνει.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ἡ ἀπάντησις αὕτη δὲν εἶναι λίαν εὐγενής.

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Ἦτο ἀπάντησις ἀπλουστάτη καὶ ἐπικαιροτάτη.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Κύριε, δὲν ἀγαπῶ τὰ ὑπερθετικά.

ΞΕΝΟΦΩΝ (κατ' ἴδιαν).

Εἶναι τέρας· ἡ Ἄσπασια εἶναι ἀσυγκρίτως χαριεσττέρα.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Διατί δὲν γράφεις ;

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Διατί δὲν γράφεις ;

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Εὐτυχῶς εἶναι καιρὸς ἀκόμη. Κύριε, νομίζω ὅτι δὲν πρέπει νὰ σταλῶσιν αἱ ἐπιστολαὶ ἡμῶν.

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Μ' ἐπρολάβετε· (σχίζει τὴν πρὸς τὴν Ἄσπασιαν ἐπιστολήν). Ἡ Ἄσπασια μὲ ἀγαπᾷ περισσότερον.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ (σχίζουσα ἐπίσης τὴν πρὸς τὸν Χαρίλαον ἐπιστολήν).

Ὁ Χαρίλαος εἶναι περιπαθέστερος.

ΞΕΝΟΦΩΝ.

Χαίρετε· ἀπέρχομαι πρὸς τὴν μνηστήν μου ἣτις μὲ ἀναμένει ἀνυπομόνως.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ.

Ἀγαλλιᾶσθε· γράφω πρὸς τὸν Χαρίλαον νὰ ἐπιστρέψῃ ταχέως, διότι πολὺ ἐπεθύμησα αὐτόν.

